

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
حساب ۱۰۰ امام
استان اصفهان

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۰۷
شماره: ۱۳/۹۶/۱۹۶۲۸
پیوست:

باسمه تعالی

اصفهان پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی

به : دانشگاه اصفهان

دانشگاه صنعتی اصفهان - گروه توسعه روستایی

جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

از : اداره کل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان اصفهان

موضوع : فراخوان شرکت در انجام مطالعات برنامه توسعه اقتصادی و اشتغال زایی روستایی

با سلام و احترام

پس از حمد خدا و درود و صلوات بر محمد و آل محمد(ص)، به استناد بند الف ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و ابلاغ موافقت نامه آن به شماره ۱۵۱۸۴۳۳ - ۹۶/۸/۲۴ توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان این بنیاد در نظر دارد جهت ۲۴۳ روستا در قالب ۳۲ دهستان طرح توسعه اقتصادی و اشتغال زایی روستایی طی دو سال ۹۶-۹۷ تهیه نماید، به پیوست شرح خدمات و ضمایم ابلاغی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان به منظور مطالعه و اعلام نظر و شرکت در فراخوان فوق ارسال می گردد.

خواهشمند است حداکثر تا تاریخ ۹۶/۹/۱۷ نسبت به ارائه پروپوزال و معرفی تیم مطالعاتی با تخصص های مربوطه و برنامه پیشنهادی در راستای بندهای شرح خدمات اقدام نمایند.
درضمن دفتر امور فنی و تهیه طرحهای بنیاد مسکن با شماره تلفن ۳۷۷۶۹۵۱۳ آماده پاسخگویی به سوالات مربوطه میباشد. /ق/ ۶۷۷۰۵۶

غلامحسین خانلو
مدیر کل

شرح خدمات

۱. بخش اول: کلیات

- بیان مسئله و ضرورت (بیان ضرورت در مقیاس بین‌المللی، ملی، منطقه‌ای و محلی)؛
  - بیان مسئله از منظر اسناد توسعه‌ای و آماری استان؛
  - بیان مسئله داده مینا؛
  - روش‌شناسی و فرآیند انجام کار (اشاره شده در بند ج)؛
  - جایگاه موضوع، دهستان / بخش و روستاهای هدف برنامه در اسناد و طرح‌های فرادست؛
- مرور اسناد و طرح‌های فرادست در سطح استان (سند چشم‌انداز بیست‌ساله استان، طرح آمایش سرزمین استان، سند ملی توسعه استان، نظریه پایه توسعه استان، سند راهبردی توسعه روستایی در برنامه ششم توسعه - برش استانی اسناد راهبردی عشایر استان و سایر اسناد و طرح‌های مربوط)؛
- مرور اسناد و طرح‌های فرادست در سطح ناحیه (سند توسعه شهرستان، طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه‌ای، طرح ساماندهی کالبدی سکونتگاه‌های روستایی، طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی و سایر اسناد بالادست و طرح‌های مربوط)؛
- بررسی و تحلیل و ارزیابی طرح‌ها و برنامه‌های مهم انجام‌شده و یا در حال اجرای مرتبط با روستاهای هدف برنامه (طرح منظومه توسعه پایدار روستایی، طرح‌های هادی روستایی، طرح توسعه خوشه‌های روستایی، طرح تعاون روستا، طرح کارورزی، برنامه اشتغال فراگیر، طرح تکاپو، و...) به منظور بهره‌گیری از اطلاعات و درس‌های آموخته آنها در برنامه فعلی؛
- بررسی و ارزیابی تجربیات خارجی و داخلی در زمینه توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی و عشایری؛
- ارائه مبنا و چارچوب تحلیلی (رویکرد نظری احتمالی به تحلیل توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی).

۲. بخش دوم: توصیف، تحلیل و تبیین وضع موجود

➤ توصیف، تحلیل و تبیین وضع موجود بر اساس منابع تولید

- توصیف، تحلیل و تبیین اقتصادی سریع از وضعیت منابع طبیعی روستاهای هدف دهستان / بخش (وضعیت اقلیمی، آب، خاک، موقعیت استقرار، ژئومورفولوژی، پوشش گیاهی و جنگل‌ها و مراتع، توپوگرافی، توان‌های بالارزش طبیعی...)

مسئول دستگای اجرایی: غلامحسین خانی

مسئول سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اصفهان: نعمت‌الله اکبری

- توصیف، تحلیل و تبیین اقتصادی سریع از وضعیت منابع انسانی - اجتماعی روستاهای هدف دهستان / بخش (ویژگی‌های سنی و جنسی، مهاجرت، اشتغال و بیکاری، تحصیلات، آموزش حرفه‌ای، اشتغال زنان، بار تکفل، ویژگی‌های فرهنگی، سابقه عمل جمعی، سرمایه اجتماعی، بافت قومی، کنش‌ها و تعاملات اجتماعی تسهیل‌گر توسعه اقتصاد محلی، تعارضات و ناهمگنی‌های مانع توسعه اقتصاد محلی، دانش بومی، تقاضاهای اقتصادی اجتماع‌مبنا، ...)
- توصیف، تحلیل و تبیین اقتصادی سریع از منابع زیرساختی روستاهای هدف دهستان / بخش (ارتباطات، تأسیسات، وضعیت مسکن، شهرک‌ها، بازارچه‌ها، تامین انرژی، ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر، ...)

➤ توصیف، تحلیل و تبیین وضع موجود بر اساس نظام فعالیت‌های گوناگون

- توصیف، تحلیل و تبیین از وضعیت نظام کشاورزی روستاهای هدف دهستان / بخش (وضعیت اشتغال، نظام بازاریابی تولیدات کشاورزی، فراوری تولیدات کشاورزی، سازوکار نظام تامین مالی کشاورزی، زنجیره تامین، زیربخش‌های فعال کشاورزی، الگوی کشت، مالکیت، میزان بهره‌وری، نظام آبیاری، سطح برخورداری از تکنولوژی در بخش کشاورزی و ...)

- توصیف، تحلیل و تبیین از وضعیت نظام صنعتی روستاهای هدف دهستان / بخش (وضعیت اشتغال، نظام بازاریابی تولیدات، نظام توزیع، سازوکار نظام تامین مالی و سرمایه‌گذاری، زنجیره تامین تولیدات، زیربخش‌های فعال صنعتی، زمینه‌های غالب تولید و سطح فن‌آوری، بهره‌وری عوامل تولید، بهره‌برداری‌های معدنی، وضعیت صنایع روستایی، ...)

- توصیف، تحلیل و تبیین از وضعیت نظام خدماتی و گردشگری روستاهای هدف دهستان / بخش (وضعیت اشتغال، سازوکار نظام تامین مالی، نظام بازار، زنجیره تامین، زیربخش‌های فعال خدمات، وضعیت گردشگری، خانه‌های دوم، ظرفیت برد گردشگری، انگیزه‌های مقصد گردشگری، وضعیت فناوری اطلاعات، ...)

➤ توصیف، تحلیل و تبیین وضع موجود بر اساس جایگاه فضایی روستاهای هدف دهستان / بخش

- ✓ توصیف، تحلیل و تبیین اقتصادی از جایگاه روستا در مقیاس‌های فضایی گوناگون (تحلیل فضایی از موقعیت استقرار سکونتگاه، تحلیل فضایی از جایگاه اقتصادی روستا در منطقه، فرصت‌های روستا برای تولید و اشتغال با توجه به نیاز فضایی پیرامون، بررسی فرصت، ماهیت و نوع روابط روستا با شهر و با روستاهای پیرامونی، بیانی از سطوح سلسله‌مراتب سکونتگاه، حوزه نفوذ، پیوندها و جریان‌های مالی، کالایی و جمعیتی، ...)

➤ اولویت‌بندی مزیت‌های نسبی، رقابتی و استراتژیک، قابلیت‌ها و تنگناهای منابع تولید جهت توسعه

فعالیت‌های اقتصادی

- مزیت‌های اصلی نسبی، رقابتی و استراتژیک و محرک‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای دهستان / بخش در نظام کشاورزی، صنعت و خدمات و گردشگری؛

مسئول دستگاه اجرایی: غلامحسین خانی

مسئول: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اسفهان نعمت الله اکبری

- قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی - انسانی، زیرساختی و فضایی جهت تولید و عرضه در بخش کشاورزی؛
- قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی - انسانی، زیرساختی و فضایی جهت تولید و عرضه در بخش صنعت؛
- قابلیت‌ها و تنگناهای طبیعی، اجتماعی - انسانی، زیرساختی و فضایی جهت تولید و عرضه در بخش خدمات و گردشگری.

➤ جمع‌بندی و نتیجه‌گیری (منابع تولید، نفع‌ام‌عالیتی، مزیت‌ها، قابلیت‌ها و تنگناهای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش)

۳. بخش سوم: تدوین چشم‌انداز، اهداف، راهبردها و برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش

• چشم‌انداز توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان / بخش هدف (آینده مطلوب اقتصاد روستاهای دهستان / بخش هدف)

• تعیین حوزه‌های هدف یا اهداف کلان توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان / بخش هدف (تعریف اهداف کمی و کیفی جهت دستیابی دستاوردهای مورد انتظار)؛

• راهبردها و سیاست‌های اجرایی توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان / بخش هدف؛

• برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی دهستان / بخش هدف در زمینه‌های (مانند توانمندسازی فعالیت‌های اقتصادی موجود، تعیین سازوکار سازمان‌دهی مشارکت مردمی و تشکیل شغل - تعاونی، ...).

۴. بخش چهارم: طرح‌ها، پروژه‌ها و اقدامات اولویت‌دار توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش

• تعیین اقدامات توانمندساز برای ارتقاء ظرفیت فعالیت‌های اقتصادی و اشتغال‌زای موجود روستاهای هدف دهستان / بخش؛

• احصاء و اولویت‌بندی طرح‌های سرمایه‌گذاری توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش؛

• احصاء اقدامات اولویت‌دار و ظرفیت‌ساز توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش؛

• احصاء و اولویت‌بندی پروژه‌های زیرساختی اجتناب‌ناپذیر برای توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستاهای هدف دهستان / بخش

مسئول دستگاه اجرایی: غلامحسین خانی

مسئول سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان اصفهان نعمت‌الله اکبری

۵. بخش پنجم: الزامها و تعهدات و تشکیل پایگاه دادهها

- شناسایی و ارائه راهکارهای عملی جهت برون رفت از موانع اجرایی فعالیتها، طرحها و پروژههای پیشنهادی (مانند آموزش مهارتی لازم به روستاییان و کارآفرینان محلی و بسترسازی جهت ورود به فعالیت اقتصادی مشخص، تعیین سازوکار تامین مالی خرد روستایی و تشکیل صندوق محلی- بیمه، دریافت تسهیلات و پس انداز ...)
- تعیین سازوکار بهینهسازی زنجیره تامین تولیدات روستایی و تکمیل حلقههای مفقوده با تاکید بر نقش بازاریابی!
- تعیین و تعریف الزامات نهادی لازم جهت اجرای طرحها و پروژهها!
- تعیین و تعریف تعهدات مالی بخش خصوصی، مردمی و دولتی در اجراء طرحها و پروژهها!
- تعیین و تعریف ملاحظات و ملزومات اجتماعی جهت اجرای طرحها و پروژهها!
- تعریف و تعیین مسئولیتهای دستگاههای اجرایی، مشارکتهای مردمی و خصوصی مرتبط!
- تعریف و تعیین نقش و جایگاه مشارکت حداکثری روستاییان و فرایند استمرار و نهادی شدن آن!
- تعیین و تعریف و طراحی پایگاه دادههای محلی - مکانی منسجم از روستاهای هدف دهستان / بخش در بستر ساترا.

۶. بخش ششم: تعریف نظام پایش و ارزیابی اثرات انباشتی اقدامات، طرحها و پروژههای

پیشنهادی بر توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستایی

- تبیین و تفکیک اثرات کمی و کیفی اقدامات، طرحها و پروژههای پیشنهادی در زمینههای اقتصادی، اجتماعی و ...!
- تعریف نظام پایش و ارزیابی تغییرات در راستای تحقق پذیری اشتغالزایی و توسعه اقتصاد محلی (تعیین شاخصهای پایه و شاخصهای سنجش برون داد و دستاورد و اثربخشی).

مسئول دستگاه اجرایی: غلامحسین خانی

مسئول: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اصفهان - نعمت الله اکبری

پیوست شماره ۲ - تاکیدات شرح خدمات

باتوجه به تاکید کارگروه ملی توسعه اقتصادی و اشتغالزایی روستایی موارد زیر مورد تاکید می باشد .

- ۱- تخصص تیم مطالعاتی در زمینه ارزیابی مشارکتی روستا
- ۲- تخصص تیم مطالعاتی در زمینه اقتصاد و مباحث سرمایه گذاری و اشتغال روستایی .
- ۳- جلب مشارکت بخش خصوصی (NGO مردم نهاد غیردولتی) در تعامل نزدیک با جامعه روستایی
- ۴- توجه ویژه به اسناد فرا دستی از جمله آمایش سرزمین و برنامه ششم توسعه